

Вежба 7.2. – Начини учествовања у демократији

Васпитно-образовни циљ часа Ученици повезују различите начине учествовања у политици са људским правима.

Наставна средства Листа могућих начина учествовања у политици (види доле).

Поступак

1. Увод у тему часа и полазне информације.
2. Сваки ученик саставља листу свих начина и активности путем којих грађани могу допринети демократском процесу одлучивања.
3. Ученици формирају групе од по четворо. Они пореде своје листе, дискутују о њима и покушавају да се сложе око једне заједничке листе (евентуално, састављају нову).
4. На нивоу целог одељења, групе међусобно пореде своје листе о начинима учествовања у демократији. Затим се поделе примерци радног листа, те се групне листе упоређују ставкама на радном листу: Шта недостаје, а шта им је заједничко?

Додатна активност

Ученици би могли детаљније продискутовати о следећим питањима:

1. На који начин ви можете учествовати у демократији у својој држави? Постоје ли начини учествовања који вама нису доступни? Објасните.
2. Да ли закони такође треба да штите право појединца да *не* учествује? Објасните.
3. Да ли мислите да су неки или сви наведени начини учествовања у политици део људских права? Који су то начини? (Погодно за разреде који су се већ бавили људским правима. Као помоћ може послужити списак људских права уз презентацију и анализу.)

Материјали

Радни лист за ученике

Учествовање се може одвијати на разне начине попут:

- упознавање са проблемима и вођама уз помоћ медија
- писање о проблемима и вођама
- расправљање о проблемима
- рад у заједници која се бори за одређена права или протестује против онога што власт ради
- формирање или учлањивање у политичке странке или друге друштвене организације или облике самоорганизовања грађана у локалној средини (*grass-roots*)
- присуствовање политичким или другим састанцима у заједници
- постати вођа политичке странке, синдиката или друштвене организације
- гласање на изборима
- вођење кампање у корист кандидата за јавну функцију
- кандидовање за јавну функцију и обављање дужности ако будемо изабрани
- плаћање пореза
- лобирање, тј. покушај да се нађу одређене интересне групе за чије ставове ћемо се мобилизовати
- служење у војсци
- коришћење постојећих правних могућности као што су контактирање владиних званичника, предавање предмета суду итд.
- протествовање путем демонстрација, бојкота, штрајкова итд.